

Přítelkyně

Jen mohu říci, že mi bylo, jako by měla nyní nastat Vaší Eloou nová éra, jako bych cítila jarní vánek nového máje české literatury a jako by jiní tušili totéž, mluvili-li se o Vás. Vaše srdce, které dovedou Vaši přátelé přec jen ocenit, je Vaším přímluvčím, aby Vám byl odpuštěn Váš obrovský vzlet, za kterým mohou jen se dívat. Oni Vás dobře znají a milují Vás. To pomůže jim lépe než soupeřství. Až budete mezi nimi, budou všickni povzbuzeni a unešeni. Bude jaro.

Podlipská Vrchlickému (1876)

Je mi tak volno, tak dobře, kdykoli zasedám k psaní listu Vám; dnes však obzvláště dvakrát blaze, dvojnásob volně. Jest mi, jako bych se byl octnul v nějakém edenu, kde jsem krácel stále Vám po boku, ale byla to cesta nad propastmi, já se bál o Vás, bál se o sebe.

Vrchlický Podlipské (1876)

**Má královno, mé světlo, moje paní,
má myšlenko! – ach co bych víc měl říci?
Má láska k tobě zuřivou je lvicí,
má úcta však ji plachou činí laní.**

Z Vittorie Colony (1877)

Jaroslav Vrchlický a Sofie Podlipská se setkali v Umělecké besedě. Tehdy již známá ovdovělá spisovatelka angažující se v ženském hnutí požádala mladého spisovatele o příspěvek do almanachu. Vrchlický následujícího roku odjel do Itálie a 8. srpna 1875 jí odtud napsal dopis. Zahájil tak řadu listů z let 1875–1876, které postupně nabyly intimní povahy. Vrchlický a Podlipská v těchto listech vysoké literární hodnoty navázali vztah v duchu romantického přátelství: sdíleli myšlenky o životě a umění, svěřovali se s literárními plány, posílali si navzájem vlastní texty, hodnotili je a inspirovali se k další tvorbě. Vrchlického duševní pouto k Podlipské se tak promítlo např. do básně Vittoria Colonna, evokující citové zaujetí Michelangela pro slavnou italskou básnířku.

Podlipská ve Vrchlickém našla spřízněnou duši, člověka nadšeného pro umění a uměleckou tvorbu. Do vztahu k Vrchlickému vnesla svou životní zkušenost a brzy v něm poznala mladého muže, který je ovládnut pesimismem, prožívá hlubokou duševní krizi a má obavy z budoucí existence. Pomohla mu nabýt sebedůvěry a víry v ideál, jehož hledání se nakonec Vrchlickému stalo východiskem z prožívaného spleenu. V srpnu 1876 jí napsal: „Od Vás naučil jsem se té pravé filozofii života, státi se pánem svých rozmarův a obětovati se.“

Po setkání Vrchlického a Podlipské v Praze však milostné city, v dopisech několikrát vyjádřené, nevyústily v partnerský vztah. Vrchlický se v Praze a během pobytů ve Veltrusích postupně sblížil s nedospělou dcerou Podlipské Ludmilou a v roce 1879 se s ní oženil. Sofie pak s nimi žila ve společné domácnosti až do své smrti roku 1897.

Sofie Podlipská

Jar. Vrchlický

1853
1912